

Türk Çocuk Hekimliğinin Öncülerinden Prof. Dr. Ömer Bedir: Geleneksel Araştırma

One of the Pioneers of Turkish Pediatric Medicine, Prof. Dr. Ömer Bedir: Traditional Research

^{1b} Yıldırım Mehmet RAMAZANOĞLU^a, ^{1b} Burcu ÖZDEMİR^b

^aBiruni Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, İstanbul, Türkiye

^bEskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik AD, Doktora Programı, Eskişehir, Türkiye

ÖZET Yayınlanmamış obje ve belgelerle aydınlatılmaya çalışılan biyografi yazımında biyografisi yazılan kişinin doğduğu coğrafyadan itibaren, hayatı, eğitimi, aldığı kararlar, yaşadığı dönemin siyasi durumuna karşı duruşu yol göstericidir. Bu çalışma, Türk çocuk hekimliğinin önde gelen isimlerinden Prof. Dr. Ömer Bedir'in hayatını, tıbbi çalışmalarını ve çocuk sağlığı alanındaki katkılarını kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. 1940 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olan Bedir, Türkiye'nin modern pediatri biliminin kurulmasında önemli bir rol oynamış, özellikle pediatrik hematoloji, kan değişimi ve fetomaternal kanamalar üzerine yaptığı araştırmalarla tanınmıştır. Şişli Çocuk Hastanesi'nde başlayan kariyeri, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde Enfeksiyon ve Tüberküloz Servisi'nin kurulmasıyla devam etmiştir. Prof. Dr. Bedir, 1978-1982 yılları arasında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı Başkanlığı görevini üstlenmiş, bu süreçte Türk pediatriğine hem akademik hem de klinik anlamda önemli katkılar sağlamıştır. Ömer Bedir'in tıbbi çalışmaları, çocuk sağlığı ve hastalıkları alanındaki yenilikçi yaklaşımlarıyla dikkat çekmiş; menenjit, difteri, poliomiyelit ve çocuk kan hastalıkları gibi konulara odaklanmıştır. Katıldığı ulusal ve uluslararası kongrelerde sunduğu bildirimlerle, Türkiye'deki pediatrik yaklaşımların gelişimine öncülük etmiştir. Ayrıca, öğrencilere yönelik öğretim metodolojileri ve disiplinli eğitimi ile Türk tıp eğitimine kalıcı izler bırakmıştır. Bu biyografi, Prof. Dr. Ömer Bedir'in bilimsel kariyerini, çocuk sağlığına olan katkılarını ve Türk tıbbındaki yerini daha önce yayınlanmamış belgeler ve fotoğraflar ışığında ortaya koymaktadır.

ABSTRACT In the process of writing a biography illuminated by unpublished objects and documents, the life of the person whose biography is being written, starting from the geography where they were born, their education, the decisions they made, and their stance against the political situation of their time, serves as a guide. This study was carried out by Prof. one of the leading names of Turkish pediatrics. Dr. It comprehensively discusses Ömer Bedir's life, medical studies and contributions to the field of child health. Graduating from İstanbul University Faculty of Medicine in 1940, Bedir played a key role in establishing modern pediatric science in Türkiye, especially known for his research in pediatric hematology, blood transfusions, and fetomaternal hemorrhages. His career began at Şişli Children's Hospital and continued with the establishment of the Infection and Tuberculosis Department at İstanbul University Cerrahpaşa Faculty of Medicine. From 1978 to 1982, Bedir served as the head of the Department of Pediatrics at Cerrahpaşa Faculty of Medicine, making significant academic and clinical contributions to Turkish pediatrics. Ömer Bedir's medical work focused on innovative approaches to child health and diseases, notably on conditions such as meningitis, diphtheria, poliomyelitis, and pediatric blood diseases. He led the development of pediatric care in Türkiye and presented numerous papers at national and international congresses, advancing pediatric practices. Moreover, his teaching methodologies and disciplined approach left a lasting legacy in Turkish medical education. This biography sheds light on the scientific career, pediatric contributions, and place in Turkish medical history of Prof. Dr. Ömer Bedir, using unpublished documents and photographs.

Anahtar Kelimeler: Prof. Dr. Ömer Bedir; Türk çocuk hekimliği; biyografi; Cumhuriyet Dönemi; Cerrahpaşa Tıp Fakültesi

Keywords: Prof. Dr. Ömer Bedir; Turkish pediatrics; biography; Republican Era; Cerrahpaşa Faculty of Medicine

KAYNAK GÖSTERMEK İÇİN:

Ramazanoğlu YM, Özdemir B. Türk çocuk hekimliğinin öncülerinden Prof. Dr. Ömer Bedir: Geleneksel araştırma. Turkiye Klinikleri J Med Ethics. 2025;33(1):8-22.

Correspondence: Burcu ÖZDEMİR

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik AD, Eskişehir, Türkiye

E-mail: burcuozdemir68@gmail.com

Peer review under responsibility of Turkiye Klinikleri Journal of Medical Ethics, Law and History.

Received: 20 Aug 2024

Accepted: 03 Nov 2024

Available online: 29 Jan 2025

2146-8982 / Copyright © 2025 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Tıp tarihinin ilgi alanında tıbbın klinik dallarında hizmet veren hekimlerin biyografileri, dönemin tıp eğitimini anlamak açısından önem taşır. Özellikle Cumhuriyet sonrası döneme ait süreçte, 1933 yılında gerçekleşen Üniversite Reformuyla birlikte gerçekleştirilen yeni akademik düzende yaptığı çalışmalarla adını ve varlığını sürdüren hekimler tıp eğitimi tarihi açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda Prof. Dr. Ömer Bedir, üniversite reformunun tıp eğitimi için yeni adapte olmaya başladığı 1940 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun olan hekimlerden biridir.¹

Dr. Ömer Bedir, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nda mecburi hizmetini tamamlamak üzere, 1943 yılında İstanbul Merkez Hükümet Tabipliği'ne tayin edilmiş ve salgın hastalıkla mücadele kapsamında önemli çalışmalara katılmıştır.¹ Dr. Ömer Bedir, 1948 yılında Şişli Çocuk Hastanesi'nde bulunan Üniversite Çocuk Hastalıkları ve Bakım Kliniği'nde asistan olarak görev almıştır. Dr. Bedir, çocuk kan hastalıkları, kan değişimi, fetomaternal kanamalar üzerine araştırmalarını yoğunlaştırmış; İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Kliniği içinde Enfeksiyon ve Tüberküloz Servisi'nin başına getirilmiştir.¹ 1978 yılından 1982 yılına kadar İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kürsü Başkanlığı'nı yürütmüştür.² Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları literatürüne önemli katkılar sağlayan Prof. Dr. Ömer Bedir, çalışma arkadaşları ve asistanları tarafından, çalışkanlığı, inatçılığı ve müteviziliğiyle tanınan, şakacı, yardımsever, vicdanlı, bitmeyen öğrenme isteğine sahip bir hekim olarak tanımlanmaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu çalışmada, Prof. Dr. Ömer Bedir'in hayatı, kişiliği, eserleri, hekimlik hayatı boyunca ortaya koyduğu ve literatüre sağladığı katkılar, tıp tarihi araştırma çalışmalarında kullanılan biyografi inceleme yöntemleri ışığında incelenmiştir (Resim 1). Çalışma sırasında biyografi araştırma aşamaları kullanılmış olup, objektiflik ölçütü esas alınmıştır. Metinde biyografi çalışmalarının önemli bir ölçütü olan sade anlaşılır bir dil kullanılmasına gayret edilmiştir.

RESİM 1: Prof. Dr. Ömer Bedir (1912-1989)
(Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Arşivi).

Prof. Dr. Ömer Bedir'e ait kaynak çalışması için İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı Kütüphanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Arşivi, Milli Kütüphane Türkiye Makaleler Bibliyografyası Veri Tabanı, Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi, Türk Tıp Tarihi Kurumu Arşivi, İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ve Dr. Burhan Akgün'ün dijital arşivinden yararlanılmıştır. Tüm belgeler ve fotoğraflar tahlil sürecinin ardından gruplandırılmış olup, kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Çalışmanın bulgular kısmında birincil kaynak literatüre dayanarak İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin kuruluşuna kadar olan dönemde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kürsüsü'nün kısa tarihçesinin verilmesinin ardından, Prof. Dr. Ömer Bedir'e ait saptanan fotoğraf ve belgeler alt başlıklar hâlinde kronolojik olarak aktarılmış olup, çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Tüm arşiv belgelerinin tarama-tasnif-tahlil ve tenkit süreci bir yıllık bir çalışma ile gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA TIP FAKÜLTESİ KURULUŞUNA KADAR OLAN DÖNEMDE ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI KÜRSÜSÜ TARİHİNE KISA BİR BAKIŞ

Çocuk hastalıkları uzun süre ayrı bir uzmanlık dalı olarak kabul görmemiş ve hasta çocuklar iç hastalıkları ya da kadın doğum hekimleri tarafından muayene ve tedavi edilmiştir.^{3,4} Modern tıp eğitiminin başlamasıyla kendine yer bulmaya başlayan çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitimi de ilk olarak yine kadın doğum hekimleri tarafından, yenidoğan bakımı ve enfeksiyon konusundaki derslerin anlatılmaya başlanması ile şekillenmeye başlamıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nde hekimlerin ve tıp dallarındaki uzmanların durumu 11 Nisan 1928 yılında 378 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan 1219 numaralı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna bağlanmıştır.^{5,6} Bununla ilişkili olarak, 8 Mayıs 1929 tarihinde Tababet ve İhtisas Vesikalari Hakkında Nizamname çıkarılmıştır. Bu nizamnameye göre, klinik ihtisasları arasında çocuk hastalıkları dalı kabul edilmiştir.⁶ 9 Ağustos 1947 yılında 6680 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tababet Uzmanlık Belgeleri Hakkında Tüzük'te çocuk cerrahisi ve ortopedi uzmanlık alanı eklendiği görülmektedir.^{6,7} 20 Ocak 1956 tarihinde yayımlanan Tababet İhtisas Nizamnamesinde yer alan 37 ihtisas dalı içinde çocuk sağlığı ve hastalıkları da yer almaktadır.⁶ 1983 yılında yayımlanan Tababet Uzmanlık Tüzüğünde 42 ana dal kabul edilmiştir. Bu tarihte kabul edilen tüzükte Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ana dalının 10 yan dalı bulunduğu görülmektedir. Bu yan dallar; çocuk kardiyolojisi, endokrinolojik ve metabolizma hastalıkları, hematolojisi, immünolojisi, nefrolojisi, nörolojisi, alerjisi, onkolojisi, ruh sağlığı ve hastalıkları ve gastroenterolojisi'dir.⁶

Çocuklara ait ilk klinik, 1899 yılında Dr. Besim Ömer Paşa tarafından yürütücülüğü yapılan Hamidiye Etfal (Çocuk) Hastanesi'dir.⁴ 18 Nisan 1923 tarihinde kurulan "Püerikültür Kürsüsü"nin Şişli Etfal Hastanesi'nde İhsan Hilmi (Alantar)'nin yönetiminde çalışmaya başladığı bilinmektedir.⁸ Prof. Dr. Sezai Bedrettin Tümay, "Çocuk Hekimliği Tarihine Bir

Bakış" adlı eserinde bu konuyla ilgili: "...çocuk hekimliğinin Meşrutiyet Devrindeki en önemli olaylardan birisi olarak Gureba Hastanesi'nde açılan Türkiye'deki ilk modern çocuk kliniği sayılabilecek 20 yataklı çocuk servisi....." olduğunu, fakat varlığını devam ettiremediğinden bahseder.⁹

31 Temmuz 1933 tarihinde yeni bir üniversite kurulması konusunda 2252 sayılı kanun yürürlüğe girmiş, 1 Ağustos 1933 tarihinde İstanbul Üniversitesi'nin tüm fakülteleriyle kuruluşu gerçekleşmiştir.¹⁰ 31 Temmuz 1933 tarihinde, İstanbul Darülfünunu Tıp Fakültesi Çocuk Seririyatı kadrosunda, Müderris Dr. Kadri Raşit Paşa ve Muallim Dr. İhsan Hilmi (Alantar)'nin yer aldığı görülmektedir.³ Üniversite Reformu sonrası 1 Ağustos 1933 tarihinde ilan edilen İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Kürsüsü kadrosunda ise Prof. Dr. İhsan Hilmi (Alantar) ve Doç. Dr. Şevket Salih (Soysal) isimleri yer almaktadır.³ 31 Temmuz 1933 tarihinde 2252 sayılı kanunun yürürlüğe girmesiyle, aralarında Müderris Dr. Kadri Raşit Paşa'nın da olduğu 151 hocanın kadro dışı bırakıldığı ortaya çıkmıştır.³

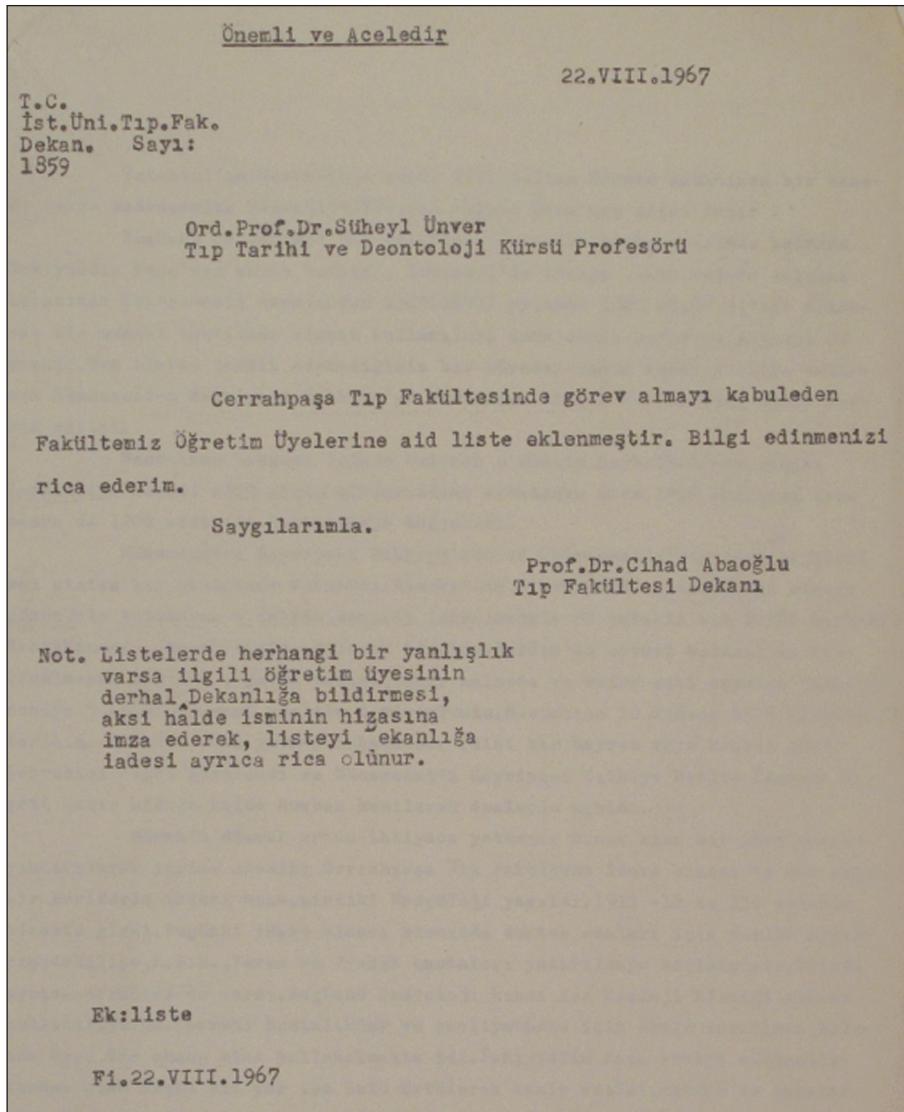
1933 Üniversite Reformu'nun Tıbbiye'yi etkileyen özelliklerinden biri, sürekli saf değiştiren tarafların tartışmaları arasında Tıp Fakültesi'nin Haydarpaşa'dan İstanbul yakasına taşınma meselesidir.¹¹ Nihayet 23 Mayıs 1933 tarihinde İstanbul yakasına taşınma kararı alınmış ve kliniği olmayan kürsüler Beyazıt'taki eski Seraskerlik binasına, klinikler ise İstanbul'un çeşitli semtlerinde bulunan hastanelere dağılırken Çocuk Kliniği de Şişli Çocuk Hastanesi bünyesinde faaliyet göstermeye başlamıştır.³ 1933 yılında Şişli Etfal Hastanesi'ne yerleştirilen ve süt çocuğu, enfeksiyon ve büyük çocuk kısımları bulunan Çocuk Hastalıkları ve Bakım Kliniği, 1950 yılında Haseki Hastanesi'nde belediye tarafından inşa ettirilen 110 yataklı Çocuk Hastalıkları Pavyonu'na taşınmıştır.³ Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları kürsüsüne daha iyi olanakların sağlanacağı binaların temeli ise, 1953 yılında Cerrahpaşa Yerleşkesinde atılmış, taşınma ise 1967 yılında gerçekleşebilmiştir.³⁻¹⁰ Prof. Dr. İhsan Hilmi Alantar, 1957 yılına kadar kürsü başkanlığı yapmış, ardından 1960 yılında klinikten ayrılan kadar Prof. Dr. Şevket Salih Soysal kürsü başkanı olmuştur.³ Sonrasında ise, Prof. Dr. Sezai Bedrettin Tümay kürsü direktörü olmuştur.³

1962 yılında Çocuk Kliniği Cerrahpaşa ve Çapa olarak ikiye ayrılmış fakat 1972 yılına kadar Çapa Çocuk Hastahkları Kliniği uygun mekân bulunamaması sebebiyle çalışmalarını Cerrahpaşa Çocuk Kliniği içinde sürdürmüştür.¹⁰ Üniversite Senatosunun, 27 Temmuz 1967 tarihli ve 78 sayılı kararı ile İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul ve Cerrahpaşa Tıp Fakültesi olarak ikiye ayrılmıştır.¹² 22 Ağustos 1967 tarih 1859 sayılı yazı ile İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cihad Abacıoğlu, fakülte-
deki tüm kürsülere Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde görev almayı kabul eden öğretim üyelerinin

listesini iletmiştir. Bu listede Cerrahpaşa Çocuk Sağlığı ve Hastahkları Kliniği kuruluşunda öğretim üyeleri, Prof. Dr. Sezai Bedrettin Tümay, Prof. Dr. Metine Belger, Prof. Dr. Ömer Bedir ve Doç. Dr. Nadir Hatemi'nin isimleri yer almaktadır (Resim 2, Resim 3). İstanbul Tıp Fakültesi'nde ise Prof. Dr. Cihat Tahsin Gürson ve Prof. Dr. Olcay Neyzi görevlerine devam eden öğretim üyeleridir.³

PROF. DR. ÖMER BEDİR'İN HAYATI

Prof. Dr. Ömer Bedir, 3 Kasım 1912 tarihinde Bulgaristan Şumnu'da doğmuştur (Resim 4).¹

RESİM 2: İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı'nın resmi atama yazısı (Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Arşivi).

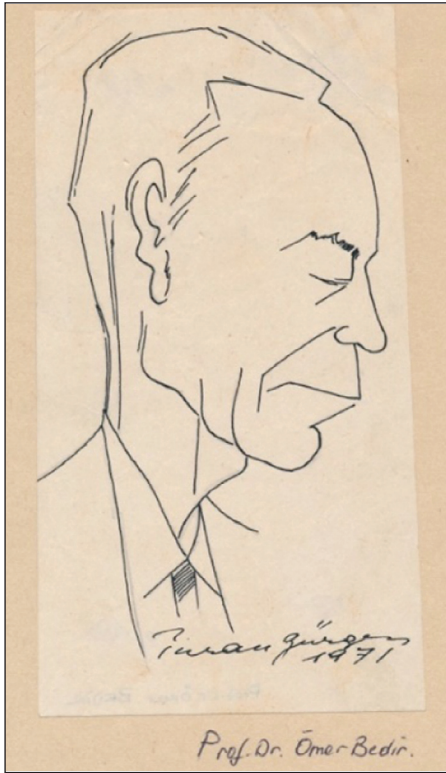

CERRAHPAŞA İÇ HASTALIKLARIN'dan	CERRAHPAŞA ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIK- Ları
Prof.Dr.Osman Barlas	Prof.Dr.Sezai B.Tümay
Prof.Dr.Kemal Berktin	Prof.Dr.Metine Bilger
Prof.Dr.Nakkı Ogan	Prof.Dr.Ömer Bedir
Prof.Dr.Rauf Saygın	Doç.Dr.Nadir Hatemi
Prof.Dr.Nejat Harmancı	CERRAHPAŞA GÖZ HASTALIKLARI'ndan
Prof.Dr.Orhan Ersanlı	Prof.Dr.Necdet Sezer
Prof.Dr.Orhan N.Ulutin	Prof.Dr.Nejat Ayberk
Prof.Dr.Rıdvan Gülbaran	Doç.Dr.Semih Gözenar
Doç.Dr.Kanan Binak	CERRAHPAŞA KULAK-BURUN-BOĞAZ'dan
Doç.Dr.Altan Onat	Prof.Dr.Hikmet Altuğ
CERRAHPAŞA CERRAHİ'den	Doç.Dr.Fikri Şenecak
Ord.Prof.Dr.Fahri Arel	CERRAHPAŞA NÖRO-PSİKIYATRİ 'den
Ord.Prof.Dr.Kâzım İ.Gürkan	Prof.Dr.Necmeddin Polvan
Prof.Dr.Derviş Manizade	Prof.Dr.Sabahaddin Kerimeğlu
Prof.Dr?Bedii Gerbân	Prof.Dr.Feyyaz Berkay
Prof.Dr.Nihat Derken	Prof.Dr.Ayhan Songar
Prof.Dr.Baha Sezer	Prof.Dr.Nedim Zembilci
Prof.Dr.Turan Gürgen	Doç.Dr.Erdoğan Özdamar
Prof.Dr.Adnan Salepçioğlu	CERRAHPAŞA ÜROLOJİ'den
Prof.DR.Tarık Minkari	Prof.Dr.Gıyas Kerkud
Prof.Dr.Erel Düren	Prof.Dr.Muzaffer Akkılıç
Doç.Dr.Mecdi Ramazanoğlu	CERRAHPAŞA ANESTEZİYOLOJİ VE REANİMAS- YON'dan
CERRAHPAŞA KADIN HAST.ve DOĞUM'dan	Prof.Dr.Sadi Sun
Ord.Prof.Dr.Tevfik Remzi Kazancıgil	ÇAPA FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON'da
Prof.Dr.Kamil Akel	Prof.Dr.İsmet Çetinyalçın
Prof.Dr.Ziya Üstün	
Prof.Dr.Münir Türkent	
Prof.Dr.Servet Güvener	
Prof.Dr.Rükneddin Tözüm	
Prof.Dr.Suavi Topçuoğlu	
Prof.Dr.Rıza Onarır	

RESİM 3: İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı'nın resmi atama yazısı (Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Arşivi).

Yedi yıllık ilköğretim eğitimine Bulgaristan Şumnu Türk Rüstiye Mektebi'nde başlayarak Şeref Paşa İlkokulu'nda tamamlamıştır. Ortaokulu ise, Augustin Koleji'nde bitirmiştir. 1930 yılında Türkiye'ye göç ederek Edirne Erkek Lisesi'nde eğitimine devam etmiştir.¹ İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne 1934 yılında başlamış, 1940 yılında mezun olmuştur (Resim 5).¹

Ömer Bedir, mezun olduktan hemen sonra, 1940 yılının ağustos ayında Gülhane Askeri Tatbikat Mektebi'nde askerlik görevini 1940 ve 1948 yılları arasında iki kez yapmıştır.¹² Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nda mecburi hizmetini tamamlamak üzere 1943 yılında İstanbul Merkez Hükümet Tabipliği'ne atanan Dr. Ömer Bedir, burada salgın hastalıkla mücadele kapsamında önemli çalışmalara katılmıştır. 1948 yılında İstanbul Sağlık Müdür Yardımcılığı'na atanan Dr. Ömer Bedir, aynı yıl sonunda mecburi hizmetini bitirerek Şişli Çocuk Hastanesi'nde bulunan Tıp Fakültesi Çocuk Hastalıkları ve Bakım Kli-

RESİM 4: Turan Gürgen'in 1971 yılında çizdiği karakaleminden Prof. Dr. Ömer Bedir (Dr. Burhan Akgün'ün Dijital Arşivi).

RESİM 5: Ömer Bedir, 28 Şubat 1937 tarihinde Tıp Fakültesi dördüncü sönestr talebesi (Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Arşivi).

RESİM 6: Doç. Dr. Ömer Bedir, 1 Şubat 1956 tarihinde Şişli Çocuk Hastanesi'nde bulunan Tıp Fakültesi Çocuk Hastalıkları ve Bakım Kliniği'nde (Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Arşivi).

niği'nde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı adına asistanlığa başlamıştır.¹

Dr. Ömer Bedir, çocuk ihtisasını 1952 yılında "Menenjit-tbc'deki Bugünkü Tedavi İmkânları" başlıklı tezi ile tamamlamış, aynı yıl Şişli Çocuk Hastanesi'nde bulunan Tıp Fakültesi Çocuk Hastalıkları ve Bakım Kliniği'ne uzman asistan olarak atanmıştır.¹³ 1956 yılında "Serumun in vitro Satürasyon Metoduyla Demir Eksikliklerinin Tanınması" teziyle Çocuk Hastalıkları ve Bakımı alanında doçentliğe yükselmiştir (Resim 6).¹³

1958 yılında Lederle Klinik Araştırma Kursu'na aday gösterilerek Amerika'ya gönderilmiştir. Michigan Wayne State Üniversitesi'ne bağlı Child Research Center'da Prof. Zuelzer'in yönetimindeki Cooley Araştırma Laboratuvarı'nda çocuk kan hastalıkları alanında çalışmış, kan değişimi ve fetomaternel kanamalar üzerine araştırmalar yapmıştır. Doç. Dr. Ömer Bedir, 1960 yılında kliniğe dönerek görevine devam etmiştir.¹

Profesörlüğünü 04 Temmuz 1966 tarihinde "Toksik Difteride Serum Transaminazlarının Prognoz Bakımından Önemi" konulu takdim tezi ile Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları alanında alan Prof. Dr. Ömer Bedir, 1967 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin ikiye ayrılmasıyla, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde görev almayı kabul eden öğretim üyeleri arasında yer almıştır (Resim 7).¹³ İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde ilk olarak Enfeksi-

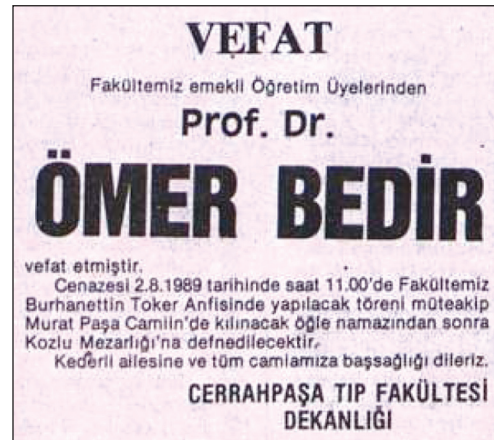

RESİM 7: Prof. Dr. Ömer Bedir, Nisan 1969 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Kliniği'nde (Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Arşivi).

yon ve Tüberküloz Servisini (daha sonra Çocuk Alerji ve İmmünoloji Bilim Dalı olmuştur) başına getirilmiştir.³ 1978 yılında emekli olduğu 1982 yılına kadar İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kürsüsü Başkanlığı'nı yürütmüştür.²

Birçok yerli yabancı Bilim Derneği üyesi olan Prof. Dr. Ömer Bedir'in, Türk Pediatri Kurumu, Türk Tıp Cemiyeti, Centre International de l'Enfance, International Pediatric Association üyeliği bulunduğu dernek ve kurumların birkaçıdır. 1969 yılında ve 1984-1985 yılları arasında iki kez Türk Pediatri Kurumu Başkanlığı yapmıştır. Ayrıca kurucularından olduğu İstanbul Hasta Çocukları Koruma Derneği'nde 20 yıl muhasip-veznedar üye olarak görev yapmıştır.¹

Fransızca, Bulgarca, Almanca, İngilizce ve Türkçe literatürü takip ederek, bu dillerde, tespit edilebilen 120'nin üzerinde, çoğunluğu klinik araştırmaya dayalı bilimsel yayın yapmıştır. Hastaların tedavisi, öğretim ve klinik araştırma üçlüsüne aynı önemi vererek büyük bir özveri ile pek çok çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanını ülkemize kazandıran Prof. Dr. Ömer Bedir, 12 Temmuz 1982 tarihinde emekliye ayrılmış olup 1 Ağustos 1989 tarihinde hayatını kaybetmiştir (Resim 8).

RESİM 8: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekanlığı tarafından Prof. Dr. Ömer Bedir için Milliyet Gazetesi'ne verilen vefat haberi (Dr. Burhan Akgün'ün Dijital Arşivi).

PROF. DR. ÖMER BEDİR'İN MİZACI VE HEKİMLİK ANLAYIŞI

Türk Pediatri Kurumu'nun İstanbul Çocuk Kliniği Dergisi (Cilt:24 Sayı: 1-4) Aralık 1989 yılındaki baskısını Prof. Dr. Ömer Bedir Özel Sayısı olarak yayınlamıştır. Prof. Dr. Şükran Yalçındağ ve Prof. Dr. Güngör T. Tümay tarafından yayınlanan bu sayıda Dr. Ömer Bedir anısına İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından kısa metinler

kaleme alınmıştır. Bu kısa metinlerin satır aralarında Dr. Ömer Bedir'in mizacı hakkında detaylı bilgi sahibi olabilmekteyiz.

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı'nın 1988 yılında başkanı olan Prof. Dr. Lamia Ulukutlu, Dr. Ömer Bedir'den şöyle bahsetmiştir: “..... çalışma azmini hayranlıkla izlediğim Profesör Ömer Bedir büyük bir özveri ile genç kuşaklara bilgi aktarmıştır. Acımasız gibi göstermeğe çalıştığı yapısı tüm çabalarına rağmen örtemediği iyiliklerle dolu idi. Dünyayı umursamaz görünüşüne karşın insana dokunan bir yapısı vardı. Sevgisini içten şakalarla geçiştirmek Profesör Ömer Bedir'in insancıl yaklaşımı idi. Tüm davranışı beklentisiz bir yaşam izlenimi veriyordu, fakat öğrenme ve öğretme isteği sonsuzdu .....”.¹⁴

Prof. Dr. Şükran Yalçındağ, “Ömer Hoca” başlıklı yazısında Dr. Bedir'den şu şekilde bahseder: “Ben “Ömer Abi”yi daha görmeden tanıdım. .... Ama Ömer Hoca'yı Freiburg'da gıyaben tanıdım. Ben çocuk kliniğinde misafir asistan olarak çalışırken, Dr. Burhan Haseki'de Heilmeyer'in Dahiliye Kliniğine devam ediyordu. .... Bu arada benim İstanbul Çocuk Kliniğine imtihan için gideceğimi duyunca, “orayı burayı bilmem arkadaş, o klinikte bir Doçent var, Ömer Bey, işte o adam hakiki çocuk doktoru. Bir tarafta hastalar, bir tarafta kitaplar, arı gibi çalışıyor.” demişti. Gerçekten Ömer Bey, bütün hayatı boyunca bu düsturdan hiç sapmadı. Denebilir ki hayatının her döneminde taze ve güncel kaldı. Bu çalışma temposu içinde Hoca, özellikle 3 esaslı karakteri ile temayüz eder; çalışkanlığı, inatçılığı ve tevazuu. Dört yabancı dile hükmedebildiğini pek çok kimse bilmezdi. Hemen hemen bütün gününü klinikte geçirir, uzun vizitler yapar, akla gelmedik sorularla etrafını terletir, her sorulana, her derde cevap vermeğe gayret ederdi. Çalışma masası değişik dergi ve kitaplarla dolu bulunurdu ve hiç eksik etmediği bir şeyi daha bulunurdu elinde; sigarası: .... Ömer abi inzivayı severdi ama onu yalnız bırakmayanlar hastalarıydı. Klinikte olsun evinde olsun, hastalar dolar dolar, boşalırdı. Hepsine yetişir, hepsine cevap verirdi. Buna karşı çok kızdığı zamanlarda onları, bu arada bizi de haşlamaktan çekinmezdi, zor adamdı Ömer Bey. .... zaman zaman neşelendiğinde bizlere ironik,

RESİM 9: Prof. Dr. Ömer Bedir muayene esnasında (Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Arşivi).

“gene ilim, dört nala gidiyor, bakıyorum” diye takırdı. Tahmin ediyorum bilimselliği, bilimselliğimizin boyutlarını pek ciddiye almıyordu. İçinde bulunulan şartlar, üretilenlerin kalitesi onu üzüyor, öğrencilerin ilgisizliği ya da yetişme tarzı onu sinirlendiriyordu .....” (Resim 9).¹⁵

Prof. Dr. Erdinç Yalçın, “Hocanın Ardından” başlıklı yazısında Dr. Ömer Bedir hakkında şöyle bahseder: “Tıbbı vakfedilen bir ömür sonlandı ..... hocamız; tababeti yaşamının amacı olarak görmüş, bildiğini ve bulduğunu karşılık beklemeden cömertçe uygulamış, paylaşmıştır. 1940 yılında çiçek, endemik tifo ve tüberküloz mücadelesi ile başlayan deneyim birikimine eklenen öğrenme aşkı, onu konusunun önderlerinden biri haline getirmiştir. Hocamız, yenilikleri deneyimlerinin süzgecinden geçirip değerlendirir ve hastanın yararını daima ön planda tutardı. Erken saatlerde hastaları ile başlayan günleri, geç saatlerde kitapları, sigarası ve kahvesi ile biter, ama ertesi gün çok önemli işleri olsa dahi hastalarına ayrılmış olurdu. Cumhuriyet ilkeleri ve Kemalizme sarsılmaz bağlılığı yaşamı boyunca rehberi oldu. .... Hocamız biraz çetin, biraz müstehzî, oldukça da sert görünürdü. Ama hastalarını çocukları bilir, onların kaptirlerine katlanır; belli etmeden eksik ilaçlarını tamamlar, fakat ihmalkâr anneyi de azarlamaktan geri durmazdı.....”.¹⁶

Doç. Dr. Özer Pala, Prof. Dr. Ömer Bedir için şu sözleri sarfeder: “Büyük bir bilim adamını Prof. Dr. Ömer Bedir'i kaybettik. Çocuk hekimliğinin sembolü, çok değerli bir hocası, ayaklı kütüphanesi bir

RESİM 10: Prof. Dr. Ömer Bedir 1973 yılında muayene esnasında (Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Arşivi).

anda yandı bitti kül oldu. Çocuk hekimliğinde birçok ilkelerin önderi olan muhterem hocam: Kortikosteroidlerin pürülan menenjitlerde kullanılması yanında bizim dönemimizde sık görülen difteri polinevritlerine ilk intratekal kortikosteroid uygulayıcısıydı. Transaminazların sadece isimlerini yabancı kitaplarda okurken difteri miyokarditli çocuklarda SGOT-SGPT, tayiniyle prognozunu değerlendirmesi konusundaki çalışmayı profesörlük tezi olarak hazırlamış gerekli kan örneklerini almam yanında yazılarını da daktilo etmek mutluluğuna ermiştim. Okumayı, okuduğunu öğretmeyi severdi. Klinik Şefi, hatta doçent olduktan sonra bile zaman zaman ziyaretlerine iştirak ederdim. .... Değerli hocam: bizlere gösterdiği sevgi yanında büyüklerine karşı da devamlı saygılı olmuştur. Bir yaz sezonunda izinler dolayısıyla tek asistan olan benimle ziyaret yaparken rahmetli hocam Prof. Dr. Sezai Bedrettin Tümay vizite geldi. Biz yeniden vizite başladık, bir süre sonra değerli hocam Prof. Dr. Salih Soysal da vizite geldi. Aynı anda yer değiştirerek her iki Hocaya da ziyaret verdik. Vizitten sonra sigarasından derin bir nefes çekti, oh şükürler olsun ikisini de kırmadan bugünü de atlattık dedi. İşte böyle saygılı böyle büyük bir insandı benim hocam” (Resim 10).¹⁷

PROF. DR. ÖMER BEDİR’İN BİLİMSEL ÇALIŞMALARI

Prof. Dr. Ömer Bedir’in yayınlarının içeriği incelendiğinde, sağlam bilimsel esaslara dayandığı ve sonuç olarak mutlaka çocuk hastalıkları eğitimine ve çocuk hekimliğine pratik bir katkıda bulunma çabasının olduğu görülmekle beraber, katıldığı birçok ulusal ve uluslararası kongreye sunduğu bildiri yayınları ile klinik araştırma yayınları, nadir rastlanan klinik olguları, daha önce yaşanmış salgınlar, tedavi konulu yayınlar ve didaktik ağırlıklı yayınları mevcuttur. Çocuk sağlığı ve hastalıkları alanında düzenlenen, Montreal’deki IX. Uluslararası Pediatri Kongresi, Buck Hill Falls’daki IX. Pediatric Research Society Kongresi (1959), Middle Eastern & Mediterranean Pediatric Congress (1961), Lizbon’daki X. Uluslararası Pediatri Kongresi (1962), Ankara’daki Orta-Doğu Akdeniz Pediatri Kongresi (1964), İstanbul’daki Centre International de l’Enfance Çocuk Tüberkülozu Kongresi (1965), Centre International de l’Enfance ve Dünya Sağlık Teşkilatınca Tunus’ta düzenlenen “Çocukta Uygulanan Halk Sağlığı” semineri (1965), İstanbul Milli Tıp Kongresi (1968), Centre International de l’Enfance-Türk Pediatri Kurumu tarafından düzenlenen Çocuk Beslenme Semineri (1968) katıldığı kongrelerden birkaçıdır.

Akademik hayatı boyunca tespit edebildiğimiz toplam 122 yayını (11’i ders kitap bölümü) olan Prof. Dr. Ömer Bedir’in bu yayınlarından 105’i Türkçe, 17’si ise yabancı dilde yazılmıştır.¹⁸⁻²³ Meslek hayatının başlarında daha ziyade genel pediatri konularını kapsayan yayınlarının giderek enfeksiyon hastalıkları etrafında yoğunlaşmaya başladığı görülmektedir (Tablo 1, Tablo 2).

Prof. Dr. Ömer Bedir’in tespit edilebilen yayınlarını kronolojik olarak listelemen önce, klinik araştırma yayınları, nadir rastlanan klinik olguları, daha önce yaşanmış salgınlar, tedavi konulu yayınlar ve didaktik ağırlıklı yayınlarından seçilen bazıları Dr. Ömer Bedir’in araştırma konularını seçerken, çalışırken ve değerlendirirken gösterdiği titizliği gözler önüne sermek amacıyla biraz daha ayrıntılı incelenecektir. Klinik araştırma yayınları özelinde bakıldığında 1959 yılında yayınladığı “Exsanguino-Transfusion’da Fetal Hemoglobün ve Bilirubin Klinikleri” başlıklı çalışmasında; hemolitik hastalık ve nonhemolitik hiperbilirubinemi gösteren zamanında

TABLO 1: Prof. Dr. Ömer Bedir'in yayınları.**Makale, Seminer ve Kongre Tebliğleri**

1. Oesophago-Cardiospasmus (Achalasia): C.T. Gürson ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği 2, 2-4, 1953.
2. Çocukluk Yaşlarında Hemodinamik Dalak Yetersizliklerinin Teşhis ve Tedavisindeki Yenilikler: Ş.S. Soysal ile birlikte. Dünyada Tıp 5/12, 1-9, 1956.
3. Çocuklarda Şekerli Diyabetin Özellikleri ve Pratik Tedavisi: Dünyada Tıp 6/1, 10-21, 1957.
4. Çocukluk Yaşlarda Akut Mafsala Romatizmasının Özellikleri, Profilaksi Usulleri ve Bunun Sosyal Cepheleri: Dünyada Tıp 6/4, 4-11, 1957.
5. İlk Yaşta Primer Thyroid Yetersizliğinin Klinik Tablosu, Erken Teşhis ve Tedavinin Zekâ Bakımından Önemi: Dünyada Tıp 6/4, 9-13, 1957.
6. Çocukta Nefrotik Sendrom ve Tedavisi: Ş.S. Soysal ile birlikte. Dünyada Tıp 6/6, 1-16, 1957.
7. Simetrik Bonnevie-Ullrich Sendromu ve Bu Sendromun Mahiyeti Hususundaki Modern Tetkiklere Bir Bakış: C.T. Gürson ile birlikte. Tıp Fakültesi Mecmuası 20/2, 280-291, 1957.
8. Tumeur a Cellules Granulosa Chez un Enfant de 15 Mois: C.T. Gürson, B.R. Gorbun ve D.B. Pars ile birlikte. Helvetica Paediatrica Acta, 12, 548-552, 1957.
9. Süt Çocuğunda D-hipervitaminozu ve İdiopatik Hiperkalsemi ile D-hipervitaminozu Arasındaki Münasebetler: Ş.S. Soysal ile birlikte. Dünyada Tıp 7/3, 4-10, 1958.
10. Çocukluk Yaşlarında Schönlein-Henoch Purpurası ve Bunun Seyrinde Görülen Böbrek Komplikasyonlarının Klinik Önemi: Ş.S. Soysal ile birlikte. Tıp Fakültesi Mecmuası 21/1, 37-47, 1958.
11. Un Cas de Péricardite Purulente Traité Avec Succès par L'application Locale de Cortisone: M. Bilger ve C.T. Gürson ile birlikte. Helvetica Paediatrica Acta, 13, 69-74, 1958.
12. Primer Vitamin D-rezistan Rachitis: C.T. Gürson ile birlikte. Tıp Fakültesi Mecmuası 21, 467-482, 1958.
13. Intoxication par le Thallium Chez Deux Enfants D'une Mème Famille: Ş.S. Soysal ile birlikte. Archives Françaises de Pédatrie, 15/8, 1-11, 1958.
14. Antibiyotik (Kloranfenikol) Tedavisinin Çocuk Tifusunun Gelişimi Üzerindeki Tesirleri: S.B. Tümay ile birlikte. Tıp Fakültesi Mecmuası 22, 1157-1168, 1959.
15. Thallium Zehirlenmesi: Ş.S. Soysal ile birlikte. Hastane Mecmuası, 20/4, 1959.
16. Exsanguino-Transfusion'da Fetal Hemoglobin ve Bilirubin Kirensleri: Tıp Fakültesi Mecmuası 22/4, 1493-1509, 1959.
17. Münferit Bir Willebrand-Jürgens Vak'ası Münasebetiyle Familial Trombopatiler: Ş.S. Soysal ile birlikte. Yeni Tıp Alemi, 9/97, 3-13, 1960.
18. Enfantil Kardiyolojide Fizik Muayenenin Bugünkü Önemi: Dünyada Tıp 9/2, 1-8, 1960.
19. Konjenital Kalp Hastalıklı Süt Çocuklarının Cerrahiye Seçilimi: Dünyada Tıp 9/3, 1-4, 1960.
20. Çocuk Yaşlarında Kanda Görülen Lenfo-Retiküler Hücrelerin Kliniği: Yeni Tıp Alemi, 9/99, 153-158, 1960.
21. Yenidoğanın Hemolitik Hastalığı: I. Türk Pediatri Kurumu Semineri, 41-53, 1962.
22. Demir Utilizasyonu Bozukluğuna Bağlı Sideroachrestik Anemiler: I. Pediatri Kurumu Semineri, 41-53, 1962.
23. Kliniğimizde Son On Yıl İçinde Görülen Thalassaemia Vak'aları Hakkında: I. Pediatri Kurumu Semineri, 63-73, 1962.
24. Çocuklarda Beslenme Bozukluğu: Tıpta Yenilikler (Eczacıbaşı) S.7, 27-33, 1962.
25. The Actual Situation of Therapy with Cardiotonic Drugs in Post-Diphtheritic Myocardial Damage in Early Childhood: S.B. Tümay ile birlikte. X. International Congress of Pediatric Lisbon, 83, 1962.
26. Results of Combined Corticosteroid and Butazolidin Treatment in Poliomyelitis, Guillain-Barré Syndrome and Post-Diphtheritic Paralysis: S.B. Tümay, M. Bilger ile birlikte. X. International Congress of Pediatric Lisbon, 170, 1962.
27. İmmünite Patolojisi: II. Türk Pediatri Kurumu Semineri, 29-45, 1963.
28. Çiçek Aşısı Ansefaliti: II. Türk Pediatri Kurumu Semineri, 75-85, 1963.
29. Nefrojenik Diabetes İnsipidus: II. Türk Pediatri Kurumu Semineri, 224-235, 1963.
30. Poliomyelitisin Eğü Devresinde ve Guillain-Barré Sendromunda Kombine Kortikosteroid ve Butazolidin Tedavisi: S.B. Tümay ve M. Bilger ile birlikte. Haseki Tıp Bülteni 1/1, 1963.
31. Detection of Fetal-Maternal Transfusion by Acid Elution of Adult Red Cell Hemoglobin: T.J. of Pediatrics 6, 142-147, 1964.
32. Süt Çocuklarında Pseudomonas Aeruginosa Septisemisi: S.B. Tümay, E.T. Çetin ile birlikte. XVII. Milli Tıp Kongresi, 66-76, 1964.
33. Beslenme ve Kansızlık: III. Pediatri Kurumu Semineri, 155-172, 1964.
34. Purpura Fulminans (Henoch): S.B. Tümay ve F. Nemlioğlu ile birlikte. III. Pediatri Kurumu Semineri, 208-218, 1964.
35. Çocuk Tüberkülozunun Tedavisi: S.B. Tümay ile birlikte. III. Pediatri Kurumu Semineri, 401-420, 1964.
36. Tüberküloz Menenjitinin Teşhis ve Tedavi Özellikleri: S.B. Tümay ile birlikte. Tüberküloz Mecmuası, 19 ½, 1-21, 1964.
37. Viral Pnömotatiler: III. Pediatri Kurumu Semineri, 253-264, 1964.
38. Gebelik Sırasında Alınan İlaçların Fetus Üzerindeki Tepkileri: IV. Pediatri Kurumu Semineri, 21-32, 1965.
39. Yenidoğan İç İfraz Problemleri: IV. Pediatri Kurumu Semineri, 97-113, 1965.
40. Ağır Difteri Felçlerinin Tedavisi: IV. Pediatri Kurumu Semineri, 451-458, 1965.
41. Çocuklarda Ansefalopatiler: Tedavi ve Klinik, 2/2, 18-21, 1965.
42. Kızamık Ansefalitinin Tedavisi: İstanbul Çocuk Kliniği, 1/1, 31-38, 1965.
43. Primer Ansefalitler: V. Pediatri Kurumu Semineri, 77-83, 1966.
44. Pertussis Ansefalopatileri: Cerrahpaşa Tıp Bülteni, 2, 158-166, 1967.
45. Ağır ve Toksik Difteride Serum Transaminazlarının Prognoz Bakımından Önemi: VI. Pediatri Kurumu Semineri, 69-92, 1967.
46. Çocukluk Yaşlarında Alkali Reserin Normal Kıymetleri: VI. Pediatri Kurumu Semineri, 281-286, 1967.
47. Hepatitis Epidemica'nın Komplikasyonları: İstanbul Çocuk Kliniği, 4/1, 61-68, 1967.

TABLO 1: Prof. Dr. Ömer Bedir'in yayınları (devamı).**Makale, Seminer ve Kongre Tebliğleri**

48. Le Regime Alimentaire au Cours des Infections Aigues: Seminaire sur la Nutrition de L'enfant, 314-326, 1968.
49. Akut Enfeksiyonlarda Beslenme Rejimi: Beslenme Semineri Raporları, 304-313, 1968.
50. Enfeksiyöz Hepatitlerin Gelişimi: S.B. Tümay ve Ş. Yalçındağ ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği, 5/1-2, 11-24, 1969.
51. Enfeksiyöz Hepatitlerin Gelişimi: S.B. Tümay, Ş. Yalçındağ, G. Tezel, M. Haktan ile birlikte. XX. Milli Türk Tıp Kongresi, 265-272, 1969.
52. Konjenital Lösemi: A.G. Gedikoğlu ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği, 5/1-2, 38-42, 1969.
53. Süperatif Menenjit Tedavisinde Kortizonun Komplikasyonlar Üzerindeki Rolü: Ö. Pala ile birlikte. Yeni Tıp Alemi, 18, 373-378, 1969.
54. İki Kardeşte Doğuştan Adrenogenital Sendroma Bağlı Pseudohermatoditismus Femininus: G. Tezel ve G. Gedikoğlu ile birlikte. Yeni Tıp Alemi, 18, 13-19, 1969.
55. Çocuklukta Transiyonel Hücreli Nazofarenks Karsinoması: M. Tahsinoğlu, A. Cenani, A. Erginel, S.B. Tümay ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği, 6, 64-70, 1970.
56. Koleranın Çocukluk Çağındaki Özellikleri: S.B. Tümay, M. Bilger, A. Cenani, E. Ertem, O. Ayataç, A. Erginel ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği, 6/3-8, 27, 1970.
57. Sağmalcılardaki Vibrio el tor İnfeksiyonu Salgını Üzerine Açık Oturum Tutanağı: F. Balkan, E.K. Unat, S. Vural ile birlikte.
Yeni Sağlık Yolu Açık Oturum Serisi No:1, 10-13, 1970.
58. L'évolution Clinique et le Traitement du Choléra (Vibrien el tor) Chez L'enfant: S.B. Tümay, A. Cenani, E. Yalçın ile birlikte.
XIII. Congress International de Pediatrie Varia Wien, 29/8-4, 1971.
59. Çocuk Tifosunda Bactrium ve Chloramphenicol Tedavisinden Alınan Mukayeseli Sonuçlar: A. Cenani, A. Erginel, G. Ezer, S.B. Tümay ile birlikte. Bactrium Yuvarlak Masa Toplantısı İstanbul 1971.
60. Enfeksiyon Hastalıklarında Böbrek: Çocuk Nefrolojisi Semineri, 242-249, 1971.
61. Çocuklarda Antibiyotiklerle Tedavi Problemleri: Türkiye Tıp Akademisi Mecmuası, 7/1, 3-9, 1972.
62. Süt Çocuğu Hipokalsemi: Çocuklarda Kalsiyum-Fosfor Metabolizması ve Malnütrisyon Semineri, 49-56, 1972.
63. Çocuklarda Menengokok Menenjitlerinin Tek Doz Sulfanilamido Dimetoksi Primidin ile Tedavisinden Alınan Sonuçlar: Ö. İter, H. Karadoğan, H. Baki, L. Mindikoğlu, Ü. Yüksel, S.B. Tümay ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği, 9/3-4, 73-78, 1973.
64. Proteus morgani'den İleri Gelen bir Meningitis Purulenta Vak'ası: E.K. Unat, M. Püresedi, F. Güzel ile birlikte. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dergisi, 4/1, 84-86, 1973.
65. Sulfamid'le Tedavi Sırasında Ağır Hemoliz Gösteren bir G6PD Eksikliği Vak'ası: A. Cenani, A. Erginel, S.B. Tümay ile birlikte. Hematoloji IV, 96-98, 1973.
66. Steroid Tedavisinin Tubuler Fosfor Emilimine Etkisi: S. Hatemi ve S.B. Tümay ile birlikte. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dergisi, 6/2, 110-114, 1973.
67. Steroid Tedavisinin Kalsiyum ve Magnezyum Metabolizmasına Tesiri: S. Hatemi ve Ö. İter ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği, 9/3-4, 32-36, 1973.
68. Epidermoid Kiste Bağlı Septik Menenjit: M. Tahsinoğlu ile birlikte. Patoloji Bülteni, 1, 289-294, 1974.
69. Untersuchungen Über Metabolische Störungen in der Frühen Phase der Tuberkulösen Meningitis im Kindesalter: A. Cenani, A. Erginel, S.B. Tümay ile birlikte.
Mcschr. Kinderheilk, 122, 437-439, 1974.
70. Tüberküloz Menenjitin Erken Fazındaki Metabolik Bozuklukların Nedenleri Hakkında Bazı Araştırmalar: A. Cenani, A. Erginel, S.B. Tümay ile birlikte.
İstanbul Çocuk Kliniği, 10, 89-97, 1974.
71. Nadir Rastlanan Süt Çocuğu Primer Hiperparatiroidi Vak'ası: S. Hatemi, C. Saka, H. Baki ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği, 10, 98-107, 1974.
72. Çocuk Tüberküloz Menenjitinin Teşhisinde Levinson Testinin Değeri: A. Erginel, A. Cenani, S.B. Tümay ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği, 10, 179-183, 1974.
73. Kortikoterapinin Fibrinoliz Üzerine Etkisi: S. Hatemi ile birlikte. İstanbul Çocuk Kliniği 10, 184-188, 1974.
74. Behandlungsergebnisse von Meningokokkenmeningitiden im Kindesalter mit Einzeldosis von Sulfanilamido-Dimethoxy-Primidin (Fanasil Roche):
Ö. İter, S.B. Tümay ile birlikte. Mcschr. Kinderheilk, 122, 407-408, 1974.
75. A Case of G6PD Deficiency Manifested with Severe Hemolysis During Sulphonamide Therapy: A. Cenani, A. Erginel, S.B. Tümay, L. Mindikoğlu ile birlikte.
New Istanbul Contribution to Clinical Science, Vol. 11/1, 57-58, 1974.
76. Son Salgın Münasebetiyle Menengokok Menenjitinin Epidemiyolojik ve Klinik Özellikleri: S.B. Tümay, M. Bilger, L. Mindikoğlu ile birlikte.
XIII. Türk Pediatri Kongresi, 1-30, 1975.
77. Çocuklarda Menengokok Menenjitlerinin Tek Doz Sulfonilamido di Metoksi Primidin ile Tedavisinden Alınan Sonuçlar: Ö. İter, S.B. Tümay ile birlikte.
XIII. Türk Pediatri Kongresi, 61-66, 1975.
78. Çocuk Tüberküloz Menenjitinin Teşhisinde Levinson Testinin Değeri: A. Erginel, A. Cenani, S.B. Tümay ile birlikte. XIII. Türk Pediatri Kongresi, 82-87, 1975.
79. Menengokoksik Menenjit Vakalarında Plasma Cortisol Seviyeleri: S. Hatemi ve H. Karadoğan ile birlikte. XIII. Türk Pediatri Kongresi, 73-81, 1975.
80. Çocukluk Çağında Görülen Menengokok Menenjitinde Tek Doz Sulfanilamido-Dimethoxy-Primidin (Fanasil Roche) Tedavisinin Sonuçları:
Ö. İter ve S.B. Tümay ile birlikte. Medicina Roche, 4/25, 6-8, 1975.
81. Erken Çocukluk Sistemik Enfeksiyonlarında Otitis Media Problemleri: Pediatrik Otolarengoloji Sempozyumu, 30-37, 1976.
82. Pülminant Hepatit: M. Murad ve E. Yalçın ile birlikte. XIV. Türk Pediatri Kongresi, 57-64, 1976.
83. Rifampicin Sarıllıkları ve Rifampicin'in Yan Etkileri: E. Yalçın, N. Eskinazis ile birlikte. XIV. Türk Pediatri Kongresi, 139-145, 1976.
84. Çocuklarda Codeine Deri Testi ile Allerji ve Aneji Durumlarının Araştırılması: S. Ucuzal ve E. Yalçın ile birlikte. XIV. Türk Pediatri Kongresi, 398-404, 1976.
85. Çocukluk Çağı Kızamık Ensefalitlerinin Çeşitleri: E. Yalçın, B. Kural ile birlikte. XIV. Türk Pediatri Kongresi, 13-25, 1976.
86. Konjenital Adrenokortikal Hiperplazi (cah) Vakası (Heteroseksüel Psödopubertas Praecox Vakası): S. Hatemi, H. Karadoğan ile birlikte.
XIV. Türk Pediatri Kongresi, 96-101, 1976.

TABLO 1: Prof. Dr. Ömer Bedir'in yayınları (devamı).**Makale, Seminer ve Kongre Tebliğleri**

87. Çocuklukta Colitis Ülcerativa: XV. Türk Pediatri Kongresi, 213-220, 1977.
88. Crohn Hastalığı: XV. Türk Pediatri Kongresi, 205-212, 1977.
89. Çocukluk Yaşlarında Peritonitis Problemleri: XV. Türk Pediatri Kongresi, 213-220, 1977.
90. Duodenal Diafragma: Çağdaş Tıp Dergisi, 4/23, 991-993, 1977.
91. Pradisponierende Faktoren und Behandlungsprobleme bei Systemischen Invesionen Durch Salmonella Typhimurium im Kindesalter: N. Eskinazis, N. Binatlı ile birlikte. Mschr. Kinderheilk, 125, 300-302, 1977.
92. Yenidoğan Enfeksiyonlarının Özel Yönleri: Perinatoloji: 48-61, 1978.
93. Enfeksiyon Hastalarında Beslenme: İstanbul Çocuk Kliniği, 14/1-2, 71-82, 1978.
94. Çocukluk Yaşlarında Bronchitis Fibrinosa: E. Yalçın, G. Ahunbay ile birlikte. XVI. Türk Pediatri Kongresi, 228-234, 1978.
95. Çocukluk Yaşlarında Salmonella Typhimurium'un Sistemik Envasiyonlarında Predispozan Faktörler ve tedavi Problemleri: N. Eskinazis, N. Binatlı ile birlikte. XVI. Türk Pediatri Kongresi, 296-301, 1978.
96. Listeria Monocytogenes Menenjit: E. Mindan ile birlikte. XVII. Türk Pediatri Kongresi Tebliğler, 89-92, 1978.
97. Klinikte Tay-Sachs Görünümünde Ortaya Çıkan Gm Gangliosidosis (Sandhoff Hastalığı): Y. Akın ile birlikte. XVII. Türk Pediatri Kongresi Tebliğler, 279-287, 1978.
98. Solunum Yolu Hastalıklarında Seçkin Antibiyotik Tedavisi: İstanbul Çocuk Kliniği Dergisi, 15, 75-84, 1979.
99. Çocuklarda Beyin Sapı Ensefalitleri: E. Yalçın ile birlikte. Pediyatrik Nöroloji, 547-555, 1979.
100. Rifampicin-Induzierte Hepatitis im Kindesalter: E. Yalçın, N. Eskinazis ile birlikte. Mschr. Kinderheilk, 126, 337-339, 1978.
101. In Vitro Study of Netilmicin in Paediatric Infections: Ş. Belbek ile birlikte. Clinical Trials Journal, 17, 298-311, 1980.
102. Netilmicin in Paediatric Infections: E. Yalçın ile birlikte. Clinical Trials Journal, 17, 372-383, 1980.
103. Çocukluk Yaşlarında Kolestazlar: Pediyatrik Hepatoloji, 67-84, 1980.
104. Maffucci Sendromu: E. Yalçın ile birlikte. Pediyatrik Hepatoloji, 419-424, 1980.
105. Bronşiolitis: Pediyatrik Pnöloji: 49-61, 1981.
106. Beyin Tümörlerinde Başvuru Yakınlmaları ve Anemnezin Önemi: D. Yafet, E. Yalçın ile birlikte. Pediyatrik Nöroloji, 241-245, 1982.
107. Sistemik Lupus Eritematosusda Nörolojik Bulgular: D. Yafet, E. Yalçın ile birlikte. Pediyatrik Nöroloji, 247-251, 1982.
108. Akut Viral Hepatit Vakalarında Kortizol Metabolizmasının İncelenmesi: S. Hatemi, A. Edige ile birlikte. Türk Endokrinoloji Yıllığı, 99-109, 1982.
109. Sifilizli Bir Annenin Çocuğu: İstanbul Çocuk Kliniği Dergisi, 20/1-4, 247-259, 1984.
110. Respiratuvar Distres Sendromlarında Bronkoskopi Endikasyonları: Türk Otolarengoloji Arşivi, 22/1-2, 29-30, 1984.

TABLO 2: Prof. Dr. Ömer Bedir'in yayınları.**Kitap Bölümleri**

111. 1957 yılında yayınlanan Çocuk Hastalıkları Bilgisi Ders Kitabı içinde:
112. İhsan Hilmi Alantar ile birlikte Kan ve Hematopoetik Sistem Hastalıkları,
113. Hemorajik Diyatezler, 154 sayfa yazısı bulunmaktadır.

1968 yılında yayınlanan Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ders Kitabı içinde:

114. Kalp ve Damar Hastalıkları, 37 sayfa.
115. Kan Hastalıkları ve Hemorajik Diyatezler, 53 sayfa.
116. Endokrin Sistem Hastalıkları, 32 sayfa.
117. Romatizmal Ateş ve Kollagen Hastalıklar, 16 sayfa yazısı bulunmaktadır.

Tıbbi Cerrahi El Kitabı içinde:

118. Veba, 5 sayfa.
119. Fare Isırığı Hastalıkları, 5 sayfa.
120. Gazlı Gangren, 5 sayfa.
121. Raci Humma 6 sayfa.
122. Weil Hastalığı 6 sayfa yazısı bulunmaktadır.

ve erken doğmuş yeni bebeklerde, kan değişimi sırasında bilirubin ve fetal hücrelerin dolanımdan kay-

bolmalarını karşılaştırmalı olarak göstermeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada konunun detaylı sunulması, laboratuvar çalışması ve çok ayrıntılı verilen tartışma kısmıyla sonuçlarının ne denli güven verici olduğu anlaşılmaktadır. Kortizol metabolizmasını konu eden çalışmasını 1982 yılında yayınlamıştır. “Akut Viral Hepatit Vakalarında Kortizol Metabolizmasının İncelenmesi” başlıklı yazısında akut viral hepatit ve kontrol grubunda testten önce, deksametazon ile supresyondan sonra ve ağızdan verilen kortizon aseptattan sonra plazma kortizol düzeyleri radioimmunoassay yöntemi ile ölçülmüştür. Çalışmanın sonunda bulguların, akut viral hepatitte indirekt olarak ekzojen kortizon yarılama ömrünün uzadığını ve kortizon katabolizmasının yavaşladığını gösterdiğini bildirmesi açısından önem taşımaktadır.

Prof. Dr. Ömer Bedir'in menenjit çalışmaları arasında 1974'te yayınlanan “Tüberküloz Menenjitinin Erken Fazındaki Metabolik Bozuklukların Ne-

denleri Hakkında Bazı Araştırmalar: Menengokoksik Menenjit Vakalarında Plazma Kortizol Seviyeleri” başlıklı araştırması dikkat çekicidir. Bu çalışma iki aşama olarak planlanmış olup ilkinde 48 olguda serumda, Na, K, Cl, CO₂ kan proteinleri, ZnSO₄, SGOT, SGPT düzeyleri ve timol bulanıklık testleri incelenmiş, idrarda ise Na, K, NaCl’nin 24 saatlik idrarda yüzde ve mutlak değerleri saptanmış, ayrıca bazal metabolizma ölçülmüş ve pitressin testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlardan görülen metabolik bozukluğun, hipotalamustaki merkezlerin geçici değişikliklerine bağlı olduğu fikrini ortaya atmıştır. Bu çalışmasının ikinci etabını 1975 yılında yayınlamış ve çalışmada menengokoksik menenjitte plazma kortizol düzeylerinin yüksek bulunması ve iyileşmeden sonra normalleşmesini, bir stres fenomeni olarak sürrenallerin aşırı çalışması ve iyileşme ile tekrar düzelmesi olarak açıklamıştır.

Klinikte izleme fırsatı bulduğu nadir olgular konulu yayınlarına bakıldığında 1969 yılında yayınladığı “*İki Kardeşte Doğuştan Adrenogenital Sendroma Bağlı Pseudohermafroditismus Femininus*” başlıklı çalışmada, doğuştan adrenogenital sendroma bağlı pseudohermafroditismus gösteren iki kardeşin her ikisinde, idrarda 17-ketosteroid ekskresyonu 35 Mg/LT 24 saat, Barr kromatini ağız fro-tisinde %12-16 pozitif, kromozom yapısı karyotip 44 somatik, XX sex kromozomu göstermiştir. Süpresif dozda kortizon, idrarda 17-ketosteroid sekresyonunu normale döndürmüştür. Enterseksüalite gösteren olgularda dış genital bölgenin düzeltilmesi için cerrahi tedavi önermiştir. 1980 yılında yayınladığı “*Maffucci Sendromu*” başlıklı çalışmada dismorfi, hemangi-omlar ve kondrodizplazi gösteren ve literatürde sadece 90 tane bulunan bir Maffucci Sendromu olgusunda taşıdığı yüksek malignite potansiyelinin olgunun izlenmesi sırasında unutulmaması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu sendromda IgM eksikliğinin ilk kez bildirilmesi literatüre sağladığı katkı açısından önem taşımaktadır.

Nadir çocuk hastalıklarında tedavi konulu yayın grubunda yer alan çalışmaların çoğu geniş kapsamlı tedavi süreçlerini içeren yayınlardır. 1973 yılında yayınladığı “*Çocuklarda Menengokok Menenjitlerinin Tek Doz Sülfanilamido Dimetoksi Primidin ile Tedavisinden Alınan Sonuçlar*” başlıklı çalışmada

200’ü sülfanilamido dimetoksi primidin, 204’ü ise penisilin+sülfamid+kloranfenikol üçlüsü ile tedavi edilen hastalarda klinik ve laboratuvar bulgularına dayanarak iyileşmeye, uzun süre etkili sülfamitlerle daha erken ulaşıldığı sonucuna varmıştır. Bu tedavi metodunun tek enjeksiyondan ibaret olması sebebiyle çok daha kolay ve ucuz olması bu çalışmaya büyük bir pratik değer kazandırmıştır.

Prof. Dr. Ömer Bedir’in didaktik türdeki yazıları, ayrıntılı bilimsel literatüre dayanan, her bir bilginin gruplandırılarak şemalar eşliğinde sunulan Türk pediatriğine önemli katkıda bulunan çalışmalardır. 1964 yılında yayınladığı “*Beslenme ve Kansızlık*” başlıklı çalışmada kansızlığın tarihçesinden başlayarak süt çocukluğu ve çocuklukta demir eksikliği anemisi, eksüdatif enteropati, protein eksikliği anemisi başlıkları altında bu anemi türlerinin etiopatogenezerini, kliniklerini, laboratuvar özelliklerini ortaya koymuş ve juvenil pernisiyöz anemi üzerinde ağırlıklı durmuştur. 1976 yılında yayınladığı “*Erken Çocukluk Sistemik Enfeksiyonlarında Otitis Media Problemleri*” başlıklı çalışmada erken çocuklukta otitis media (orta kulak iltihabı) ve komplikasyonlarının pediatrikdeki önemini vurgulamış, bu konuda çocuk hekimliği ile otolarenoloji dalları arasında sıkı iş birliği gerektiğini belirtmiştir.

TARTIŞMA

Prof. Dr. Ömer Bedir, Türk tıp tarihinde özellikle çocuk sağlığı ve hastalıkları alanında oynadığı öncü rol ile önemli bir figür olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocuk hastalıklarının uzun süre ayrı bir uzmanlık dalı olarak kabul görmemiş iç hastalıkları ya da kadında doğum hekimleri tarafından ilgilenilmiş olması, ilk çocuk hastanesinin 1899 yılında açılması, 1902 yılında ilk Darülaceze Çocuk Yuvası’nın açılması, askeri ve sivil tıp fakültelerinin 1909 yılında Haydarpaşa’da birleştirilmesi çocuk sağlığı ve hastalıkları konusunda etkili olamamış ve bu fakültede çocuk hastalıkları kürsüsü ancak 1917 yılında yani tıbbiyenin kuruluşundan dokuz yıl sonra gerçekleştirilmiştir.^{23,24} 1924-25 yıllarında Türk tıbbında başlayan gelişimler, 1933 Üniversite Reformu, Tıp Fakültesi’nin İstanbul yakasına taşınması konuları Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kürsüsünü de olumlu ve olumsuz olarak etkilemiştir. Prof. Dr. Ömer Bedir

tam da 1930 yılları Türkiye'sinin Cumhuriyet dönemine geçişi ve üniversite reformlarının etkisi altında tıp eğitimini almış bir bilim insanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bedir'in, 1940 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olmasıyla başlayan kariyeri, dönemin sağlık sistemindeki yeniliklerin ve akademik reformların şekillendirdiği bir süreçtir. Bu reformların tıp eğitimi üzerindeki etkisi göz önünde bulundurulduğunda, Prof. Dr. Bedir'in mesleki gelişimi bu yeniliklerin yansıması olarak değerlendirilebilir. Tıp kariyerinde özellikle pediatrik hematoloji, enfeksiyon hastalıkları, kan değişimi ve fetomaternal kanamalar üzerine yaptığı bilimsel çalışmalar, dönemin tıbbi literatürüne büyük katkılar sağlamıştır.²⁰ Bedir'in özellikle nadir görülen klinik vakalar üzerine odaklanarak yürüttüğü araştırmalar, onun bilimsel derinliğini ve yenilikçi yaklaşımını göstermektedir. Türkiye'deki pediatri biliminin uluslararası arenada tanınması için katıldığı kongreler ve sunduğu bildiriler, onun bilimsel çabasının sadece yerel değil küresel bir etki yaratma amacı taşıdığını ortaya koymaktadır.

Prof. Dr. Bedir'in klinik uygulamalara olan bağlılığı, tıbbi literatürde teorik bilgiyi pratiğe dönüştürme gayretini de göstermektedir. Onun çocuk kan hastalıkları üzerine yaptığı araştırmalar ve özellikle menenjit, difteri ve poliomyelit gibi hastalıklar üzerindeki çalışmaları, Türk pediatriğine kalıcı bir miras bırakmıştır. Ayrıca, 1978-1982 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı başkanlığını yürütürken gerçekleştirdiği çalışmalar, Türk tıbbına liderlik yapma sorumluluğunu da üstlendiğini göstermektedir.²

Prof. Dr. Bedir'in karakteristik olarak sert ve disiplinli bir yapısı olsa da öğrencilerine olan ilgisi ve hastalarına olan özverili yaklaşımı, onun aslında insan odaklı bir tıp anlayışına sahip olduğunu göstermektedir.¹⁶ Özellikle asistanları ve meslektaşları tarafından saygı gören Bedir'in eğitimci yönü, tıp eğitimi açısından oldukça önemlidir. Zorlu bir kişiliğe sahip olmasına rağmen, öğrencilerinin bilgi birikimini artırmaya yönelik gösterdiği titizlik, onu Türk tıp eğitimi tarihinde farklı bir konuma taşımıştır.¹⁶ Bilimsel çalışmalarında gösterdiği titizliğin yanı sıra, öğrencileri üzerindeki etkisi de bilimsel metodoloji-

nin eğitim sistemine entegrasyonunu destekleyen bir figür olarak değerlendirilmesine neden olmuştur.

Üniversite reformları sonrasında İstanbul Üniversitesi'nin Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ne geçiş sürecinde yer alan Bedir, burada önemli yapısal ve akademik değişimlere öncülük etmiştir.³ Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kürsüsü'nün kuruluşu, Bedir'in bu alandaki katkılarının en somut örneklerinden biridir.²⁴ Özellikle pediatrik hematoloji ve enfeksiyon hastalıkları konularında yaptığı araştırmalar, bu alanların modern tıpta yerleşik hâle gelmesinde önemli bir rol oynamıştır. Prof. Dr. Bedir'in yaptığı çalışmalar sadece tıp literatüründe değil, aynı zamanda Türkiye'nin sağlık politikaları üzerinde de etkili olmuştur. Özellikle çocuk sağlığı alanında devlet politikalarının şekillenmesinde rol oynayan bilimsel araştırmaları, halk sağlığına olan katkısı da göstermektedir. Bedir'in topluma olan bağlılığı ve tıbbi sosyal sorumlulukla birleştirme gayreti, onu sadece bilim insanı değil, aynı zamanda bir halk sağlığı lideri olarak değerlendirmemize olanak tanımaktadır.

SONUÇ

Prof. Dr. Ömer Bedir, sadece Türk pediatri tarihi açısından değil, aynı zamanda uluslararası pediatri camiası için de önemli bir figürdür. Onun çalışmaları ve hayatı, modern tıbbın gelişimi açısından önemli dersler sunmakta ve bilimsel disiplinin, toplumsal sorumlulukla birleştiğinde ne denli güçlü bir etki yaratabileceğini göstermektedir. Bu bağlamda, Bedir'in mirası, tıp dünyasında her zaman hatırlanacak ve takdir edilecektir. Dr. Bedir, çocuk hastalıklarını her mecrada dile getirmek ve sesini duyurmak konusunda gösterdiği önem sayesinde hem tıp alanında hem de kültürel ve siyasi düzeyde etkili olmuş, döneminin önemli bir çocuk hekimi olarak yaşadığı döneme damga vurmuştur. Aldığı tıp eğitimini, yurtdışında aldığı eğitimlerle taçlandırmış, çocuk hastalıkları konusundaki tıp yaklaşımlarını, tedavi yöntemlerini tanıtarak, çocuk sağlığı ve hastalıkları alanında bir öncü olarak tıp eğitiminin sadece teorik bilgilerle değil, uygulamalarla ve laboratuvar çalışmalarıyla da desteklenmesi gerektiğini öğrencilerine aşılamıştır. Bunun için, çok sayıda bilimsel araştırma ortaya koyarak herkesin yararlanması adına adımlar atmış, Türk çocuk hekimliği tarihinde teşhis tedavi uygulamala-

rının yaygınlaştırılması ve tıp öğrencilerinin bu konuda bilgi ve pratik becerilerini geliştirmeleri adına katkı vermiştir.

Teşekkür

Dijital arşivinden faydalanmamıza olanak sağlayan Dr. Burhan Akgün'e teşekkürler.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi

bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Bu çalışma hazırlanırken tüm yazarlar eşit katkı sağlamıştır.

KAYNAKLAR

- Cenani A. Prof. Dr. Ömer Bedir (1912-1989). İstanbul Çocuk Kliniği Prof. Dr. Ömer Bedir Özel Sayısı. Yalçındağ Ş, Tümay GT editörler. 1989;24/1-2:7-11.
- İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Tarihçesi. Erişim tarihi: 24.06.2024 Erişim link: [\[Link\]](#)
- Özaydın Z. İstanbul Darülfünunu Tıp Fakültesi (1909-1933)-İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi (1933-1967). Kuruluşundan Günümüze Cerrahpaşa Tıp Fakültesi 1827-1967-2007. Sarı N, Özaydın Z, Akgün B editörler. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri; 2009. p.29-65.
- Yıldırım N. Hastane Tarihimizde Bir Kutup Yıldızı Hamidiye Etfal Hastanesi. 1. Baskı. İstanbul: Ajans Fa; 2010. p. 109-30.
- T.C. Sağlık Bakanlığı [İnternet]. Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun. © 2025 T.C. Sağlık Bakanlığı. Erişim tarihi: 16.07.2024. Erişim linki: [\[Link\]](#)
- Unat E.K. Türkiye'de Tıp Dallarının Yerleşmesine Toplum Bir Bakış. Dünyada ve Türkiye'de 1850 Yılından Sonra Tıp Dallarındaki İlerlemenin Tarihi. Unat EK editör. İstanbul: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Vakfı Yayınları 1988. p.11-12. 1929 tarihli Nizamname için Erişim Tarihi: 03.10.2024 1956 tarihli [\[Link\]](#)
- Resmî Gazete (9.8.1947, Sayı: 6680) 3/6177 Sayılı Tababet Uzmanlık Belgeleri Hakkında Tüzük; 1947. Erişim Tarihi: 16.07.2024 [\[Link\]](#)
- Tümay SB. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kürsüsünün tarihine kısa bir bakış. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dergisi. 1973;IV/4:356-62.
- Üstün Ç, Demirci Güngördü N, Özçiftçi S. Çocuk hekimliği tarihine ilişkin eski bir kitap incelemesi ve Dr. Sezai Bedrettin Tümay [An old book review on the history of pediatrics and Dr. Sezai Bedrettin Tümay]. Türk Pediatri Arşivi. 2019;54(4):213-9. [\[Crossref\]](#) [\[PMC\]](#)
- Altıntaş A. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi kuruluş aşamaları [Cerrahpaşa Faculty of medicine's steps of foundation]. Cerrahpaşa Tıp Dergisi. 2008;39(2):106-17. Erişim Tarihi: 03.10.2024 [\[Link\]](#)
- Etiker Ş. Cerrahpaşa'da Bir 'Ders-i İftitah'ı 11 Teşrinievvel 1925. Osmanlı Bilimi Araştırmaları. 2006;VII(2):113-34. [\[Link\]](#)
- Diñç G. Tıphane'den Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ne (1827-2019) [Evolution of the medical faculty from Tıphane to Cerrahpaşa Medical Faculty (1827-2019)]. Cerrahpaşa Medical Journal. 2020;44(1):1-20. [\[Crossref\]](#)
- Onat T. Prof. Dr. Ömer Bedir. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dergisi. 1982;13(4): 470.
- Ulukutlu L. Prof. Dr. Ömer Bedir için. İstanbul Çocuk Kliniği Prof. Dr. Ömer Bedir Özel Sayısı. Yalçındağ Ş, Tümay GT editörler.1989;24/1-2:13.
- Yalçındağ Ş. Ömer Hoca. İstanbul Çocuk Kliniği Prof. Dr. Ömer Bedir Özel Sayısı. Yalçındağ Ş, Tümay GT editörler. 1989;24/1-2:15-16.
- Yalçın E. Hocanın Ardından. İstanbul Çocuk Kliniği Prof. Dr. Ömer Bedir Özel Sayısı. Yalçındağ Ş, Tümay GT editörler. 1989; 24/1-2:17.
- Pala Ö. Büyük Bir Bilim Adamını Prof. Dr. Ömer Bedir'i Kaybettik. İstanbul Çocuk Kliniği Prof. Dr. Ömer Bedir Özel Sayısı. Yalçındağ Ş, Tümay GT editörler. 1989;24/1-2:19.
- İÜ-C Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Arşivi.
- Prof. Dr. Ömer Bedir. İstanbul Üniversitesi Bülteni. Bülten Danışma Kurulu: Prof. Dr. Fikret Saatçioğlu, Prof. Dr. Macit Gökberk, Prof. Dr. M. Orhan Dikmen. 1966;252-7.
- Bilger M. Prof. Dr. Ömer Bedir'in Yayınlarına Kısa Bir Bakış. İstanbul Çocuk Kliniği Prof. Dr. Ömer Bedir Özel Sayısı. Yalçındağ Ş, Tümay GT editörler. 1989;24/1-2:21-7.
- Milli Kütüphane Türkiye Makaleler Bibliyografyası Veri Tabanı [İnternet]. Erişim Tarihi: 14.07.2024. Erişim linki: [\[Link\]](#)
- Türk Tıp Tarihi Kurumu Arşivi [İnternet]. ©2019 Erişim linki: [\[Link\]](#)
- Cenani A. Pediatri. Dünya'da ve Türkiye'de 1850 Yılından Sonra Tıp Dallarındaki İlerlemenin Tarihi. Unat EK editör. İstanbul: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Vakfı Yayınları; 1988. p.357-58.
- Altıntaş Selçuk B, Çolak C. Türkiye'nin ilk çocuk hastanesi; Hamidiye Etfal Hastane-i Âlisi [Hamidiye Etfal Hastane-i Âlisi; The First Children's Hospital of Turkey]. Lokman Hekim Journal. 2012;2(1):11-4.